

Aan de staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap
De heer drs. H. Zijlstra
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Zeer geachte heer Zijlstra,

datum 10 juli 2012
onderwerp Accreditatie hbo-opleidingen Hogeschool Inholland

Hierbij biedt de NVAO u het advies aan over het al dan niet intrekken van de accreditatie van de hbo-opleidingen Bedrijfseconomie, Commerciële Economie, Media en Entertainment Management en Vrijtijdsmanagement van de Hogeschool Inholland, samen met de onderliggende beoordelingsrapporten. U hebt om dit advies verzocht, naar aanleiding van het verzoek van de NVAO daaromtrent in haar beleidsreactie op het rapport van de commissie Dunnewijk.

ons kenmerk NVAO/20122252/FV
bijlage 4 beoordelingsrapporten

Om haar advies te kunnen onderbouwen heeft de NVAO vier panels ingesteld (elk voor een opleiding) telkens bestaande uit drie inhoudelijke deskundigen, een student, en als voorzitter en vicevoorzitter respectievelijk mr. O.G. Brouwer en dr. J.M.H.M. Willems, die roulerend bij de locatiebezoeken aanwezig waren en gezamenlijk de eindverantwoordelijkheid voor de vier rapporten op zich hebben genomen.

Voor de beoordeling van de opleidingen is gebruik gemaakt van het Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling, bestaande uit zestien standaarden. Dit kader is van toepassing op alle accreditatiebeoordelingen van de Hogeschool Inholland.

Bij brief van 19 januari 2012 heeft de NVAO u al geïnformeerd over de inrichting van deze onderzoeken.

De panels hebben op dinsdag 19 juni de rapportages aangeboden en toegelicht aan het Dagelijks Bestuur van de NVAO. Uit de rapportages heeft de NVAO kunnen opmaken dat de panels op een uitermate gedegen, diepgaande en zorgvuldige wijze hun onderzoek hebben verricht. De panels hebben de regels en richtlijnen voor de beoordeling van de opleidingen toegepast.¹

De panels komen tot de volgende conclusies. De opleidingen Bedrijfseconomie (BE) en Vrijtijdsmanagement (VTM) worden op alle zestien standaarden als ten minste 'voldoende' beoordeeld. De panels komen dan ook tot de constatering dat deze opleidingen aan de

¹ Bij de beoordeling van de eindwerken hebben de panels gebruik gemaakt van de beoordelingsformulieren van de commissie Dunnewijk. Er zijn echter verschillen in de werkwijze. De huidige panels hebben zich geconcentreerd op de vraag of de opleiding het minimumniveau bij het afsluteren voldoende bewaakt. Om die vraag goed te kunnen beantwoorden zijn relatief veel eindwerken beoordeeld die door de opleiding laag werden becijferd.

Inlichtingen

Parkstraat 28 | 2514 JK | Postbus 85498 | 2508 CD Den Haag
PO. Box 85498 | 2508 CD The Hague | The Netherlands
T + 31 (0)70 312 2300 | F + 31 (0)70 312 2301
info@nvaio.net | www.nvaio.net

Pagina 2 van 3 **accreditatie-eisen voldoen.** De NVAO adviseert u daarom om de accreditatie van deze beide opleidingen niet in te trekken.

De opleidingen Commerciële Economie (CE) en Media en Entertainment Management (MEM) worden op de standaarden 1 tot en met 15 als ten minste 'voldoende' beoordeeld. Op standaard 16, toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties, komen de panels echter tot het oordeel 'onvoldoende'. Dit oordeel is gebaseerd op de beoordeling van een groot aantal afstudeerwerken en andere producten van studenten. Een te groot aantal van deze eindwerken, geproduceerd vóór april 2012, voldeed niet aan de eisen die aan eindwerken op hbo-bachelorniveau gesteld mogen worden.

Deze standaard is wezenlijk als het gaat om de beoordeling van de kwaliteit van een opleiding. Mede daarom is in de beslisregels van het beoordelingskader opgenomen dat het niet voldoen aan deze standaard in elk geval tot een 'onvoldoende' eindoordeel over de kwaliteit van een opleiding moet leiden, ongeacht de oordelen op de overige vijftien standaarden.

In een reguliere accreditatieprocedure zou een dergelijk oordeel tot het verlenen van een 'herstelperiode' van één jaar hebben geleid. In deze procedure over het al dan niet intrekken van de accreditatie adviseert de NVAO u om naar analogie met de herstelperiode te opereren. De NVAO adviseert u met het oog daarop om de accreditatie niet in te trekken, maar beide opleidingen een 'verbeterperiode' te verlenen tot en met september 2013. De redenen daarvoor zijn de volgende:

- de panels constateren dat de nieuw ontwikkelde programma's aan de maat zijn: studenten die de nieuwe curricula met doorlopende onderzoekslijn hebben gevolgd, hebben voldoende bagage om het afstudeertraject succesvol te doorlopen;
- de panels constateren dat de kwaliteit van toetsing en examens in beide opleidingen aan de maat is en dat de afstudeerprocedures op een correcte en navolgbare wijze vorm hebben gekregen;
- de panels constateren dat de inhoudelijke en professionele kwaliteit van de docenten adequaat is en dat de docententeams inhoudelijk gedreven en gemotiveerd zijn. De panels constateren echter ook dat de docententeams nog onvoldoende zijn gekomen tot gemeenschappelijk gedragen professionele normen wat betreft de beoordeling van de eindwerken en andere afstudeerproducten;
- tevens constateren de panels dat de docenten zeer enthousiast zijn over het beleid van Hogeschool Inholland dat erop gericht is om de docenten weer eigenaar van het onderwijsproces te maken en dat deze beleidsverandering al duidelijk effecten heeft;
- de panels constateren dat het werkveld een grote betrokkenheid blijkt te tonen om de opleidingen te ondersteunen, hetgeen tevens beschouwd kan worden als een bewijs voor het bestaansrecht van beide opleidingen;
- de panels hebben hun conclusies over de gerealiseerde eindkwalificaties moeten baseren op eindwerken en producten van studenten die nog niet ten volle van de verbeteringen in de curricula en de afstudeertrajecten hebben kunnen profiteren;
- tenslotte zijn de panels (bij monde van hun voorzitter) van mening dat de kwaliteitsprongen die in beide opleidingen zijn gemaakt de verwachting wekken dat de docententeams binnen een korte termijn in staat zullen zijn in de opleidingen een bestendig hbo-bachelorniveau te realiseren, mits zij zich thans meer op de formulering en handhaving van de daarvoor noodzakelijke professionele norm concentreren. De panels

Pagina 3 van 3 zijn daarvan mede overtuigd door de constatering dat de opleidingen thans al belangrijke verbeteringen hebben gerealiseerd.

Gezien de beoordeling door de panels en de geschetste ontwikkelingen concludeert de NVAO dat het vertrouwen mag worden uitgesproken dat de opleidingen de kwaliteit van het afstudeerproces binnen de aangegeven periode op het gewenste hbo-bachelorniveau zullen brengen en zo bewerkstelligen dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd en geborgd. Daarvoor moeten ons inziens in elk geval de volgende voorwaarden gesteld worden:

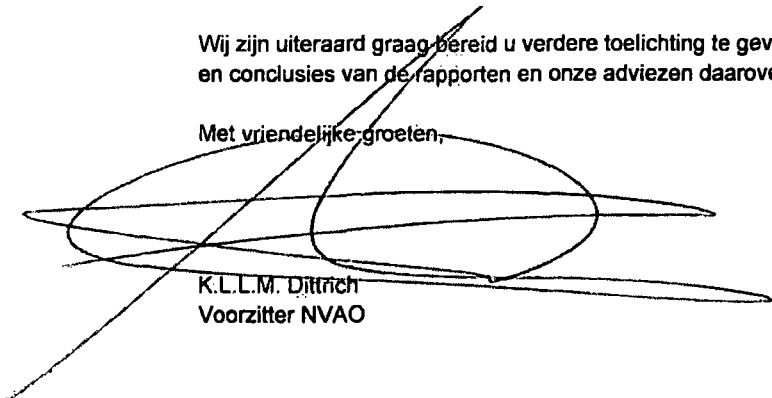
- aan studenten in de "oude curricula" worden voor de afstudeerfase extra mogelijkheden geboden om de noodzakelijke methodologische vaardigheden voor het doen van onderzoek te verwerven;
- Hogeschool Inholland breidt het aantal docenten in beide opleidingen ten minste verhoudingsgewijs uit, zodat studenten extra begeleiding krijgen met bijzondere aandacht voor de afstudeerfase;
- in beide opleidingen worden faciliteiten gecreëerd om de docenten te ondersteunen in het realiseren en borgen van een gedragen en gezamenlijke visie over de professionele norm die geldt voor het hbo-bachelorniveau;
- de opleidingen investeren in het tot stand brengen van adequatè afstudeerplannen aan het begin van de afstudeerperiode. Dit geldt zowel voor de inhoud als de methodologische opzet en verantwoording van deze plannen;
- de hogeschool laat een extern panel in december 2012 de kwaliteit van de dan beschikbare afstudeerplannen beoordelen, zodat de hogeschool tussentijds inzicht heeft in haar eigen vorderingen en zo nodig kan bijsturen;
- de beoordeling en de toetsing van de afstudeerwerken worden verbeterd en verscherpt.

Op grond van de constatering van de commissie, bovenstaande overwegingen en met opvolging van de vermelde voorwaarden adviseert de NVAO u om de accreditatie van de opleidingen CE en MEM thans niet in te trekken, maar de opleidingen de gelegenheid te geven om in september 2013 aan te tonen dat de beoogde eindkwalificaties, zoals bedoeld in standaard 16, (en daarmee dus het hbo-bachelorniveau) door afgestudeerden worden behaald.

De NVAO heeft zich ervan vergewist dat het college van bestuur van de Hogeschool Inholland zich heeft gecommitteerd aan de voorwaarden die de NVAO in dit advies stelt. De NVAO gaat er dus van uit dat aan de voorwaarden zal worden voldaan. Deze voorwaarden moeten ertoe leiden dat het hbo-bachelorniveau door de studenten wordt gerealiseerd, zodat de opleidingen in september 2013 positief zullen worden beoordeeld.

Wij zijn uiteraard graag bereid u verdere toelichting te geven op de totstandkoming, inhoud en conclusies van de rapporten en onze adviezen daarover.

Met vriendelijke groeten,

K.L.L.M. Dittich
Voorzitter NVAO